

หน้าที่เจ้าของโรงงาน/อาคารควบคุมตามกฎหมายอนุรักษ์พลังงาน

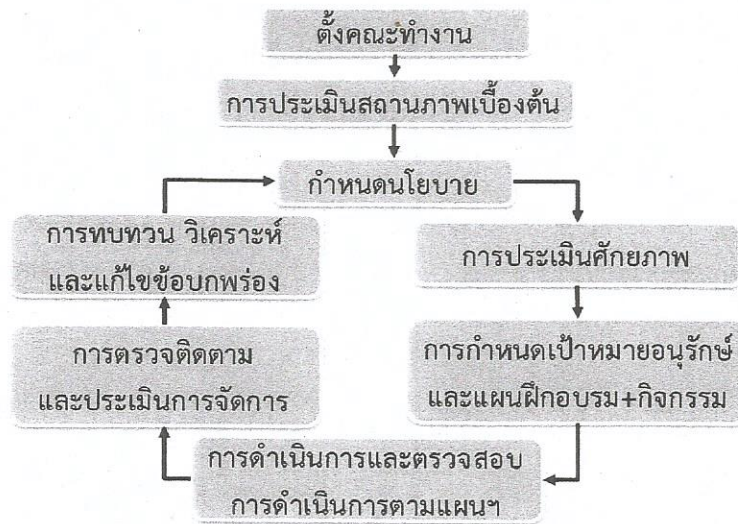
เรื่องโดย : นายกิตติพงษ์ รัตนาพิศุทธิกุล วิศวกรชำนาญการพิเศษ สำนักกำกับและอนุรักษ์พลังงาน
Kittipong_r@dede.go.th

ห่างหายไปนานแล้วสำหรับหน้าที่เจ้าของโรงงาน/อาคารควบคุม^{*1} ในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ.2535 หรือกฎหมายอนุรักษ์พลังงาน วันนี้ขอให้ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของเจ้าของโรงงาน/อาคารควบคุมในการปฏิบัติตามกฎหมายอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้เจ้าของโรงงาน/อาคารควบคุมได้เข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอนุรักษ์พลังงาน ดังนี้

● เจ้าของโรงงาน/อาคารควบคุมมีหน้าที่ในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 โดยมีหน้าที่ ดังนี้

1. จัดให้มีการจัดการพลังงาน^{*2}
 2. จัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงาน^{*3} ประจำโรงงาน/อาคารควบคุม
 3. แจ้งข้อเท็จจริงตามคำสั่งของอธิบดีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน^{*4} เกี่ยวกับการใช้พลังงานเพื่อตรวจสอบให้การอนุรักษ์พลังงานเป็นไปตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
- หน้าที่ข้อที่ 1 เจ้าของโรงงาน/อาคารควบคุมต้องจัดให้มีการจัดการพลังงานตามกฎหมายกำหนด มาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการพลังงานในโรงงาน/อาคารควบคุม พ.ศ.2552 เรื่องกำหนดให้โรงงาน/อาคารควบคุม จำเป็นต้องมีวิธีการจัดการพลังงานเพื่อให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยวิธีการจัดการพลังงานต้องมีการปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน รวมทั้งมีการวางแผนการดำเนินการที่ดีและเหมาะสมกับองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการพลังงาน การดำเนินการสามารถแบ่งออกได้เป็น 8 ขั้นตอน
1. การแต่งตั้งคณะทำงานด้านการจัดการพลังงาน
 2. การประเมินสถานภาพการจัดการพลังงานเบื้องต้น
 3. การกำหนดนโยบายอนุรักษ์พลังงาน
 4. การประเมินศักยภาพการอนุรักษ์พลังงาน
 5. การกำหนดเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน แผนการฝึกอบรมและกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน
 6. การดำเนินการตามแผนอนุรักษ์พลังงาน การตรวจสอบและวิเคราะห์การปฏิบัติตามเป้าหมายและแผนอนุรักษ์พลังงาน แผนการฝึกอบรมและกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน
 7. การตรวจติดตามและประเมินการจัดการพลังงาน
 8. การทบทวนวิเคราะห์และแก้ไขข้อบกพร่องของการจัดการพลังงาน

การจัดการพลังงานทั้ง 8 ขั้นตอน

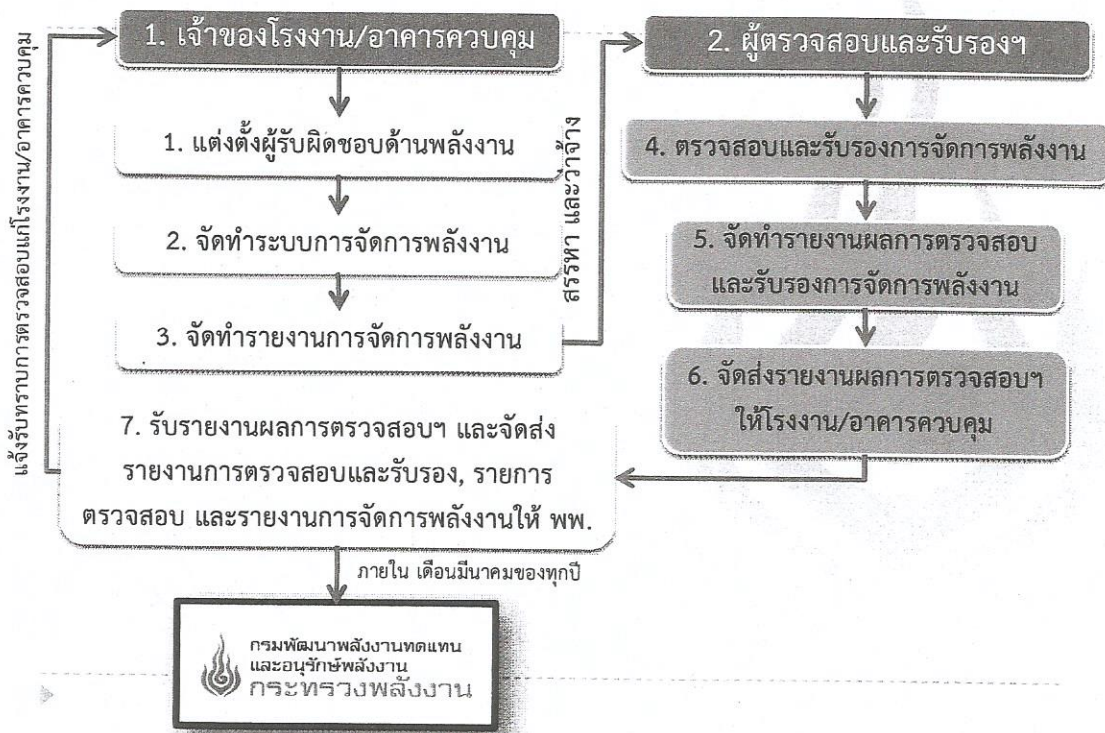
โรงงาน/อาคารควบคุมดำเนินการจัดการพลังงานทั้ง 8 ขั้นตอนพร้อมจัดทำเป็นรายงานการจัดการพลังงานประจำปี และต้องจัดให้มีการตรวจสอบและรับรองการจัดการพลังงานของโรงงาน/อาคารควบคุม โดยผู้ตรวจสอบและรับรองการจัดการพลังงาน⁵ ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับ พพ. ผู้ตรวจสอบและรับรองการจัดการต้องจัดทำรายงานผลการตรวจสอบการจัดการพลังงาน 8 ขั้นตอนแล้ว และจัดส่งรายงานผลฯให้กับโรงงาน/อาคารควบคุม เจ้าของโรงงาน/อาคารควบคุมนำรายงานผลการตรวจสอบและรับรองการจัดการพลังงานและรายงานการจัดการพลังงานต้นฉบับพร้อมแผ่นซีดีไฟล์อิเล็กทรอนิกส์จัดส่งให้กับ พพ. ภายในเดือน มีนาคมของทุกปีนั้นเอง การจัดส่งด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง อาทิเช่นนำส่งด้วยตนเองหรือจัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ถือวันที่ลงทะเบียนเป็นวันส่งรายงาน เสร็จหน้าที่ข้อที่ 1

- หน้าที่ข้อที่ 2 เจ้าของโรงงาน/อาคารควบคุมต้องจัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงานประจำโรงงาน/อาคารควบคุมของตนเองตามคุณสมบัติ หน้าที่ และจำนวนของผู้รับผิดชอบด้านพลังงาน รวมถึงการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านพลังงานแทนคนเดิมซึ่งพ้นหน้าที่ไป ตามกำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคุณสมบัติ หน้าที่ และจำนวนของผู้รับผิดชอบด้านพลังงาน พ.ศ.2552 เจ้าของโรงงาน/อาคารควบคุมจะแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านพลังงาน ต้องพิจารณาคุณสมบัติของผู้รับผิดชอบด้านพลังงานอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และมีประสบการณ์การทำงานในโรงงานหรืออาคารอย่างน้อย 3 ปี โดยมีผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงานตามการรับรองของเจ้าของโรงงาน/อาคารควบคุม
2. เป็นผู้ได้รับปริญญาทางวิศวกรรมศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ โดยมีผลงานด้านการอนุรักษ์พลังงานตามการรับรองของเจ้าของโรงงาน/อาคารควบคุม
3. เป็นผู้สำเร็จการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์พลังงานหรือการฝึกอบรมที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกัน ที่อธิบดีให้ความเห็นชอบ

4. เป็นผู้สำเร็จการฝึกอบรมหลักสูตรผู้รับผิดชอบด้านพลังงานอาวุโสหรือการฝึกอบรมที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกันที่อธิบดีให้ความเห็นชอบ
5. เป็นผู้สอบไล่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดจากการจัดสอบผู้รับผิดชอบด้านพลังงานซึ่งจัดทำโดยกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

หน้าที่เจ้าของโรงงานควบคุมและอาคารควบคุมตามกฎหมาย

- หน้าที่ข้อที่ 3 เจ้าของโรงงานควบคุมหรือเจ้าของอาคารควบคุม จะต้องแจ้งข้อเท็จจริงตามคำสั่งของอธิบดีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานเกี่ยวกับการใช้พลังงานเพื่อตรวจสอบให้การอนุรักษ์พลังงานเป็นไปตามมาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดในกฎกระทรวง หากอธิบดีมีเหตุอันสมควรหรือข้อสงสัยการดำเนินการของเจ้าของโรงงาน/อาคารควบคุมตามมาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการพลังงาน อาจมีคำสั่งเป็นหนังสือราชการให้โรงงาน/อาคารควบคุมแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้พลังงานเพื่อการตรวจสอบ เป็นต้น

หน้าที่ทั้ง 3 ข้อ ที่เจ้าของโรงงานและอาคารควบคุมจะต้องดำเนินการตามกฎหมายอนุรักษ์พลังงาน เป็นกรอบความรู้กว้างๆ คราวหน้าจะมาให้ความรู้รายละเอียดในแต่ละขั้นตอนของการจัดการพลังงาน 8 ขั้นตอนตามกฎหมาย ทั้งนี้ท่านสามารถศึกษาดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในคู่มือพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ.2535 หรือทาง เว็บไซต์ www.dede.go.th ในหัวข้อกฎหมาย

Foot note

- *1. โรงงาน/อาคารควบคุมตามพระราชกฤษฎีกากำหนดอาคารควบคุม พ.ศ.2538 และ พระราชกฤษฎีกากำหนดโรงงานควบคุม พ.ศ.2540
- *2. จัดให้มีการจัดการพลังงานตามกฎหมายกระทรวงกำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการพลังงานในโรงงาน/อาคารควบคุม พ.ศ.2552
- *3. จัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านพลังงาน ตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ.2535 มาตรา 21
- *4. แจ้งข้อเท็จจริงตามคำสั่งอธิบดี ตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ.2535 มาตรา 10
- *5. ผู้ตรวจสอบและรับรองการจัดการพลังงาน ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาตและการขออนุญาตตรวจสอบและรับรองการจัดการพลังงาน พ.ศ.2555